

Politieke Markt

Zitting van 8 oktober 2019
Beheer en Realisatie - Openbare Ruimte

Plan van Aanpak Versterken Biodiversiteit - advies vragen

Auteur

Chris Teurlinckx

Overlegd met

Petra Wagenaar, Henrie Mulder, Robert de Jager, Ella Schipper

Portefeuillehouder

M. Scheringa

Samenvatting

Het college van B&W heeft vijf ambitiekaarten samengesteld die het college samen met inwoners, ondernemers en organisaties wil bereiken. Op de ambitiekaart Mijn Steenwijkerland is één van de geformuleerde ambities het versterken van de biodiversiteit. In het Plan van Aanpak Versterken Biodiversiteit Steenwijkerland staat beschreven hoe het college de komende jaren met dit thema aan de slag wil. Het plan van aanpak gaat uit van drie sporen, elk spoor met zijn eigen tempo en resultaat. Op deze manier kan er zowel op korte als lange termijn worden gewerkt aan het versterken van de biodiversiteit in Steenwijkerland.

Met dit Plan van Aanpak willen we zoveel mogelijk mensen en organisaties in Steenwijkerland betrekken bij deze opgave. We willen het bewustzijn versterken en gezamenlijk werken aan het versterken van de biodiversiteit in Steenwijkerland. Veel mensen hebben goede ideeën over de wijze waarop dat kan, die willen we ophalen en gezamenlijk realiseren. Door deze samenwerking willen we verbinding en betrokkenheid met het thema biodiversiteit creëren.

Beschrijving

Inleiding

In het voorjaar van 2019 is er een peiling biodiversiteit gehouden onder de inwoners van de gemeente Steenwijkerland. Deze peiling had een hoge respons, 789 inwoners hebben de peiling ingevuld. Uit de peiling blijkt onder andere dat veel mensen behoud van biodiversiteit belangrijk vinden en zelf graag iets willen bijdragen aan het behoud van biodiversiteit. Ook hebben diverse raadsleden aangegeven het versterken van de biodiversiteit belangrijk te vinden.

We willen daarom gezamenlijk een aantal projecten definiëren die biodiversiteit in Steenwijkerland op de kaart gaan zetten. Met deze projecten willen we de biodiversiteit in Steenwijkerland versterken en het bewustzijn met betrekking tot het thema biodiversiteit vergroten. Het is het begin van een beweging die er uiteindelijk toe leidt dat biodiversiteit een plek heeft verworven in het dagelijks handelen van de gemeente Steenwijkerland, maar ook bij haar inwoners. Het is een beweging die we in gang willen zetten, niet zomaar de knop omzetten maar een gedoseerde transitie waarbij nieuwe inzichten en werkwijzen zorgvuldig worden doorgevoerd.

Voorstel

We willen er voor zorgen dat het thema biodiversiteit een duurzame plek krijgt in onze (lokale) samenleving. Dit willen we bereiken door samen met alle betrokkenen te werken aan het thema biodiversiteit, waarbij we kiezen voor een aanpak in drie sporen. Hieronder wordt elk spoor kort toegelicht.

1. Samen met inwoners, raad en bestuur

Bij het eerste spoor gaan we samen met inwoners, raad en bestuur werken aan een actieplan waarin we een aantal concrete projecten definiëren die het bewustzijn vergroten en direct bijdragen aan het versterken van de biodiversiteit in Steenwijkerland. We organiseren daarvoor een speciale dag waar we iedereen die biodiversiteit een warm hart toedraagt voor uitnodigen. Tijdens deze dag gaan we op een eigentijdse wijze (Hackathon) op zoek naar een aantal projecten die ervoor zorgen dat de biodiversiteit in Steenwijkerland wordt versterkt. Ook het bewustzijn van onze inwoners moet worden versterkt waardoor biodiversiteit een plek krijgt in onze (lokale) samenleving. Een mooi voorbeeld van een dergelijk project is het initiatief van Tafelronde 93. Deze groep is bezig met de aanleg van een bijentuin voor wilde bijen op de Steenwijker kamp.

2. Eigen organisatie

De gemeente Steenwijkerland is als één van de grotere terreinbeherende organisaties een belangrijke partij als het gaat om ecologisch beheer en onderhoud en het behouden en versterken van biodiversiteit. We weten op hoofdlijnen wat er aan wilde planten en dieren leeft in onze gemeente. Toch willen we exacter in kaart brengen welke wilde planten en dieren er leven. Op basis van deze informatie kunnen we beter beoordelen of het door de gemeente Steenwijkerland gevoerde beheer en onderhoud voldoende rekening houdt met de voorkomende wilde planten en dieren. Ook willen we meer aandacht voor biodiversiteit bij aanleg, ontwikkeling en groot onderhoud. Bijvoorbeeld door de introductie van Natuurinclusief Bouwen en aandacht voor biodiversiteit bij (groot) onderhoud van wegen, kunstwerken (o.a. bruggen) en groen. Een beheeractiviteit die veel voor het versterken van de insectenstand kan betekenen is het bermbeheer. We zetten de komende jaren daarom naast voorgenoemde activiteiten ook in op het verder ontwikkelen en verbeteren van ecologisch bermbeheer.

3. Samen met gebiedspartners

Binnen de grenzen van de gemeente Steenwijkerland zijn er naast de gemeente Steenwijkerland diverse partijen die invloed hebben op de biodiversiteit en ons kunnen helpen bij het realiseren van onze doelstelling. We denken daarbij aan partijen als Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, LTO, Landschap Overijssel, IVN, KNNV, provincie Overijssel en het Waterschap Drents Overijsselse Delta. We gaan met deze partijen in gesprek om te kijken waar de verbinding ligt op het thema biodiversiteit, we willen op zoek naar mogelijkheden om samen met deze partijen de biodiversiteit in Steenwijkerland te versterken.

Na drie jaar evalueren

Omdat biodiversiteit een breed en complex onderwerp is, kiezen we ervoor om onze aandacht gericht in te zetten via bovengenoemde sporen. We gaan de komende drie jaar aan de slag en maken na drie jaar de balans op door het houden van een evaluatie. We kijken naar wat we hebben bereikt en toetsen of onze inspanningen hebben geleid tot het gewenste resultaat. We beantwoorden dan de vraag of de ingezette weg leidt tot voldoende resultaat of dat de intensiteit en schaal moet worden vergroot om het gewenste doel te bereiken.

Argumenten

In het voorjaar van 2019 is er een peiling biodiversiteit gehouden, veel de deelnemers aan deze peiling hebben aangegeven zelf een bijdrage te willen leveren aan het versterken van de biodiversiteit in Steenwijkerland. Ook hebben verschillende raadsleden aangegeven biodiversiteit een belangrijk thema te vinden. In het Plan van Aanpak Biodiversiteit wordt ingezet op het gezamenlijk ontwikkelen en realiseren van plannen voor het versterken van de biodiversiteit in Steenwijkerland. Het plan geeft daarmee ruimte voor een directe bijdrage aan het versterken van de biodiversiteit.

Bestuivende insecten zijn belangrijk voor onze voedselvoorziening, ook zijn insecten een belangrijke groep in de totale voedselketen, aandacht voor en het creëren van leefgebied voor insecten draagt bij aan het behoud en versterken van de biodiversiteit. We willen daarom speciale aandacht voor het behouden en versterken van de insectenpopulatie in Steenwijkerland.

Kanttekeningen en risico's

Er moet een verandering komen in denken en handelen, niet iedereen is overtuigd van noodzaak en doel van ecologisch beheer, er zijn inwoners die het niet waarderen en beschouwen als slecht of achterstallig onderhoud. Door het bewustzijn te vergroten en goed aan te geven waarom ecologie en biodiversiteit belangrijk zijn kan een deel van dit onbegrip worden weggenomen.

Niet alle plaatsen lenen zich voor ecologisch beheer, de functionaliteit en het gebruik van een plek bepalen mede het te voeren beheer en onderhoud. Voldoende variatie en beheer dat is afgestemd op de plek en het gebruik van de plek, zullen uiteindelijk zorgen voor een breed draagvlak. Zo zijn er plekken die functioneren als verblijfplaats voor mensen en plekken die leefruimte bieden aan wilde planten en dieren. Beide hebben een eigen beheermethode en doel. Ambitie is te zoeken naar een goed evenwicht en een beheervorm die goed aansluit op de functie van de plek.

Duurzaamheid en social return

Een duurzame ingerichte en beheerde (leef)omgeving draagt bij aan o.a. voedselveiligheid, biologisch evenwicht, het voorkomen van plagen en ziektes en het versterken van de biodiversiteit. Bij het uitvoeren en (eventuele) aanbesteding van projecten en (ecologische) terreinbeheer wordt het aanbestedingsbeleid van de gemeente Steenwijkerland gehanteerd. In dit beleid heeft social return een duidelijke plek.

Financiële toelichting

Voor het uitvoeren van het Plan van Aanpak Versterken Biodiversiteit is in 2019 en 2020 € 100.000 opgenomen in de begroting. In totaal is daarmee € 200.000 beschikbaar voor realisatie van het Plan van Aanpak Biodiversiteit. Een indicatie van de besteding van deze middelen is opgenomen in het uitvoeringsprogramma in het Plan van Aanpak Versterken Biodiversiteit. Uit de evaluatie in 2021 moet blijken of dit voldoende is om het gestelde doel te realiseren.

Participatie en communicatie

Door deze opgave samen met inwoners, raadsleden, bestuur en gebiedspartners op te pakken, ontstaat er naar verwachting draagvlak en daadkracht. Communicatie is een essentieel onderdeel bij het bereiken van alle mensen en partijen die we willen betrekken bij deze opgave. Samen met een communicatieadviseur gaan we de communicatiestrategie bepalen.

Uitvoering en planning

In 2019 wordt er samen met inwoners en andere betrokken partijen gewerkt aan het samenstellen van een actieplan. Dit actieplan zal in de jaren 2020 en 2021 worden uitgevoerd. Eind 2021 zal een evaluatie plaatsvinden. Op basis van deze evaluatie wordt bepaald of de aanpak succesvol is en hoe er een vervolg wordt gegeven aan het Plan van Aanpak Biodiversiteit.

Besluit

Beslispunt 1

Het college stemt in met het Plan van aanpak Versterken Biodiversiteit Steenwijkerland.

Beslispunt 2

Het college besluit het Plan van aanpak Versterken Biodiversiteit voor advies naar de gemeenteraad te sturen ter behandeling in de politieke markt.

